

DẠNG HÀM

GV : Đinh Công Khải – Chương trình Fulbright
Môn: Các Phương Pháp Định Lượng – MPP3

Mục tiêu nghiên cứu

Định dạng hàm hồi qui

Tính toán và giải thích các tác động biên và độ co dãn

Xem xét ứng dụng của từng dạng hàm vào một số nghiên cứu thông dụng.

Kiểm tra dạng hàm trên Eview

- Mở tập tin trên Eview
- Chọn biến độc lập (X) và biến phụ thuộc (Y) [biến chọn trước trên trục hoành và biến chọn sau trên trục tung]
- Vào Quick/Graph/Series List/OK
- Chọn Scatter ở Graph Type và chọn Regression Line trong Fit Line ở Details
- Nhấn Options để chọn dạng hàm

Dạng hàm Lin-Log (Tuyến tính-Logarit)

- Dạng hàm

$$Y = \beta_1 + \beta_2 \ln X + u$$

- Tác động biến

$$\beta_2 = \frac{\delta Y}{\delta \ln X} = \frac{\delta Y}{\delta X / X}$$

$$\frac{dY}{dX} = \frac{\beta_2}{X}$$

➔ Nếu các yếu tố khác không đổi, thay đổi 1% của X sẽ làm thay đổi Y trung bình là $\beta_2/100$ đơn vị.

Dạng hàm Lin-Log (Tuyến tính-Logarit)

▫ Độ co dãn

$$\varepsilon = \frac{\delta Y / \bar{Y}}{\delta X / X} = \frac{\beta_2}{\bar{Y}}$$

▫ Úng dụng trong các tình huống về gia tăng cận biên giảm dần

- Sản lượng cận biên của lúa sẽ giảm dần khi gia tăng diện tích trồng lúa
- Mức thoả dụng cận biên sẽ giảm dần khi gia tăng tiêu dùng cùng loại sản phẩm
 $\text{PRICE}^{\wedge} = -1749,97 + 299,97 \ln \text{SQFT} - 145,1 \ln \text{BEDRMS}$
- Tốc độ gia tăng của cung tiền ánh hưởng đến GNP
 $\text{GNP}^{\wedge} = -16329 + 2584,8 \ln M$

Dạng hàm Log-Lin (Logarit-Tuyến tính)

▫ Dạng hàm

$$\ln Y = \beta_1 + \beta_2 X_2 + \beta_3 X_3 + u$$

▫ Tác động biên

$$\beta_2 = \frac{\delta \ln Y}{\delta X} = \frac{\delta Y / Y}{\delta X}$$

$$\frac{dY}{dX} = \beta_2 Y$$

➔ Nếu các yếu tố khác không đổi, thay đổi 1 đơn vị của X sẽ làm thay đổi Y trung bình là $\beta_2 \%$.

Dạng hàm Log-Lin (Logarit-Tuyến tính)

▫ Độ co dãn

$$\varepsilon = \frac{\delta Y / Y}{\delta X / \bar{X}} = \beta_2 \bar{X}$$

▫ Úng dụng trong các tình huống sau:

- Nghiên cứu về tốc độ tăng trưởng

$$\ln(\text{REAL GDP})^t = 6,96 + 0,0269 t$$

⇒ GDP thực tăng trưởng với tốc độ 0,0269 hay 2,69% mỗi năm

Dạng hàm Log-Lin (Logarit-Tuyến tính)

- Khi có biến phụ thuộc tăng trưởng với tốc độ không đổi (ví dụ tiền lương, cổ tức cổ phiếu,)

$$w_t = (1+g) w_{t-1} \quad (w \text{ là tiền lương; } g \text{ là tốc độ tăng lương})$$

$$\Rightarrow w_t = w_0(1+g)^t \quad (t \text{ là số năm đào tạo hoặc năm kinh nghiệm})$$

$$\Rightarrow \ln w_t = \ln w_0 + t \ln(1+g)$$

$$\Rightarrow \ln WAGE = \beta_1 + \beta_2 EDUC + \beta_3 EXPER + \beta_4 AGE + u$$

Dạng hàm Log-Log (Log kép)

▫ Dạng hàm

$$\ln Y = \beta_1 + \beta_2 \ln X_2 + \beta_3 \ln X_3 + u$$

▫ Tác động biên

$$\begin{aligned}\beta_2 &= \frac{\delta \ln Y}{\delta \ln X} = \frac{\delta Y / Y}{\delta X / X} \\ \frac{dY}{dX} &= \beta_2 \frac{Y}{X}\end{aligned}$$

➔ Nếu các yếu tố khác không đổi, thay đổi 1% của X sẽ làm thay đổi Y trung bình là β_2 %.

Dạng hàm Log-Log (Log kép)

▫ Độ co dãn

$$\varepsilon = \frac{\delta Y / Y}{\delta X / X} = \beta_2$$

▫ Ứng dụng rất phổ biến trong các nghiên cứu về:

- Các hàm sản xuất và hàm nhu cầu
- Hàm Cobb-Douglas

$$Q_t = \beta_1 K^{\beta_2} L^{\beta_3} e^{u_t}$$

$$\ln Q_t = \beta_1 + \beta_2 \ln K_t + \beta_3 \ln L_t + u_t$$

Dạng hàm Log-Log (Log kép)

- Độ co dãn trong hàm sản xuất

$$\beta_2 = \frac{\delta Q / Q}{\delta K / K}$$

$$\beta_3 = \frac{\delta Q / Q}{\delta L / L}$$

⇒ *Do lường % thay đổi của sản lượng theo % thay đổi cho trước về nhập vốn hay lao động.*

- Tính kinh tế theo quy mô

Dạng hàm nghịch đảo

▫ Dạng hàm

$$Y = \beta_1 + \beta_2 (1/X) + u$$

▫ Tác động biên

$$\beta_2 = \frac{\delta Y}{\delta(1/X)} = -\frac{\delta Y}{\delta X / X^2}$$

$$\frac{dY}{dX} = -\frac{\beta_2}{X^2}$$

⇒ *Nếu các yếu tố khác không đổi, thay đổi 1 đơn vị của X sẽ làm thay đổi Y trung bình là (-\beta_2/X^2) đơn vị.*

Dạng hàm nghịch đảo

▫ Độ co dãn

$$\varepsilon = \frac{\delta Y / Y}{\delta X / X} = -\frac{\beta_2}{XY}$$

▫ Ứng dụng trong nghiên cứu:

- Đường cầu phi tuyến
- Chi phí cố định

Dạng hàm đa thức

▫ Dạng hàm

$$Y = \beta_1 + \beta_2 X + \beta_3 X^2 + u$$

▫ Tác động biên

$$\frac{\delta Y}{\delta X} = \beta_2 + 2\beta_3 X$$

➔ Nếu các yếu tố khác không đổi, thay đổi 1 đơn vị của X sẽ làm thay đổi Y trung bình là $(\beta_2 + 2\beta_3 X)$ đơn vị.

Dạng hàm đa thức

▫ Độ co dãn

$$\varepsilon = \frac{\delta Y / Y}{\delta X / X} = (\beta_2 + 2\beta_3 X) \frac{X}{Y}$$

▫ Ứng dụng trong nghiên cứu:

- Hàm bậc 2: Hàm chi phí trung bình có dạng chữ U
- Hàm bậc 3: Hàm tổng chi phí

Dạng hàm tương tác

▫ Dạng hàm

$$Y = \beta_1 + \beta_2 X_2 + \beta_3 X_2 X_3 + u$$

▫ Tác động biên

$$\frac{\delta Y}{\delta X_2} = \beta_2 + \beta_3 X_3$$

➔ Nếu các yếu tố khác không đổi, thay đổi 1 đơn vị của X_2 sẽ làm thay đổi Y trung bình là $(\beta_2 + \beta_3 X_3)$ đơn vị.

Dạng hàm tương tác

▫ Độ co dãn

$$\varepsilon = \frac{\partial Y / Y}{\partial X / X} = (\beta_2 + \beta_3 X_3) \frac{X_2}{Y}$$

▫ Ứng dụng trong nghiên cứu:

- $E_t = \beta_1 + \beta_2 T_t + \beta_3 P_t + u$

E = số Kwh tiêu thụ điện; T = nhiệt độ; P = giá điện

- Sử dụng nhiều trong phân tích hồi qui biến giả

$$Y_i = \beta_1 + \beta_2 D_{2i} + \beta_3 D_{3i} + \beta_4 D_{2i} D_{3i} + \beta_5 X_i + u$$

Y = chi tiêu vào thời trang; $D_{2i} = 1$ nếu là nữ; $D_{3i} = 1$ nếu tốt nghiệp ĐH;

X = thu nhập

Dạng hàm có độ trễ (mô hình động)

▫ Dạng hàm

$$Y_t = \beta_1 + \beta_2 X_t + \beta_3 X_{t-1} + \dots + \beta_K X_{t-m} + u_t$$

- Có tác dụng xem xét hiện tượng trễ trong hành vi hay trong chính sách
- Chi tiêu hiện tại bị ảnh hưởng bởi thu nhập hiện tại và thu nhập trước đó; và nó cũng có thể bị ảnh hưởng bởi thói quen chi tiêu trong quá khứ
- **Chú ý:** khi sử dụng độ trễ của biến phụ thuộc (Y) trong mô hình chúng ta sẽ gặp vấn đề về tương quan chuỗi \rightarrow cần được xử lý trước khi sử dụng phương pháp OLS

$$Y_t = \beta_1 + \beta_2 X_t + \beta_3 X_{t-1} + \dots + \beta_K X_{t-m} + Y_{t-1} + u_t$$